NAV søgesiden bliver endnu bedre!

Elina Paakala (NAV/Faba), Emma Carlén (NAV/Växa Sverige) and Anders Fogh (NAV/SEGES)

NAV's søgeside for tyre blev indført i sommeren 2014. Den har fået gode anmeldelser fra landmænd, rådgivere og andre fagfolk, der arbejder med malkekvægavl. For nylig er der kommet nye funktioner, der gør søgesiden endnu bedre

Brugerne siger

"Jeg kan sortere tyre efter egenskaber, som er vigtige for mig. Jeg kan også finde sønner efter en bestemt tyr eller finde de tyre, hvor han er morfar. Det er også vigtigt for mig, at kunne se hvilke egenskaber, hvor tyrens avlsværdital kun er baseret på genomisk information og hvilke egenskaber, hvor tyren allerede har registreringer fra døtre"

– Janne Pietikäinen, kvægbruger, Finland

"Sidst jeg besøgte side,var det for at finde avlsværdital for det nye indeks for ungdyroverlevelse. Jeg kunne finde ekstra information i infoboksene på siden, og jeg fik mere viden om, hvordan indekset var beregnet. Samtidig kiggede jeg på forskellene mellem tyre. Tidligere har jeg også set på, hvor meget en tyrs avlsværdital ændrede sig i forhold til den sidste beregning. Det er også godt at kunne se markering af det optimale avlsmæssige niveau for de lineære eksteriøregenskaber på graferne"

– Eva Hultman, avlsrådgiver, Sverige

"Jeg bruger siden som min primære kilde til information om tyre. Det er en stor fordel, at man kan finde alle tyre med et nordisk stambognummer på samme sted. Søgefunktionen er fleksibel, og jeg kan søge på forskellige indekser og sortere tyre præcis efter de indekser, jeg ønsker. Med et enkelt klik kan jeg få en udskrift af de 50 bedste tyre i min søgning. Når man vælger en individuel tyr, får man et godt overblik over de vigtigste informationer. Hvis man klikker på pilen ud for det ønskede indeks, får man adgang til alle de underliggende indekser. De underliggende indekser er måske kun relevant for de mest interesserede, men for mig er det eksempelvis godt at vide, at VH Grafit faktisk har et celletalsindeks på 111, selvom hans indeks for yversundhed er 96"

– Kenneth Byskov, Sire Analyst, VikingGenetics Danmark

"For mig er det nyttigt at se raceandele for sønner efter en bestemt tyr, samt at kunne finde avlsværdital, for nogle af de egenskaber, som ikke indgår i NTM. Det er også godt at kunne finde stambognumre på tyre fra Danmark og Finland"

– Mia Sjögren, Sire Analyst, VikingGenetics Sverige

Det kan du også se nu!
I november 2014 blev indekset for ungdyroverlevelse offentliggjort for første gang. Indekset er tilgængeligt på siden "NAV søgning på tyre". Indtil videre offentliggøres indekset kun for afprøvede tyre, men senere i 2015 vil det også være blive offentliggjort for genomisk testede tyre.

Tyrens opdrætter kan også findes på den enkelte tyr. Indtil videre kun for tyre, der er født i Danmark eller Finland, men planen er, at det i fremtiden også vil blive vist for tyre født i Sverige.

Vidste du, at det, for en given tyr, er muligt at finde hans sønner, eller hvilke tyre han er morfar til? Du skal blot skrive stambognummer og marker boksene for en af disse muligheder (figur 1). Der er også en masse andre muligheder for at finde de tyre, du har brug for.

Figur 1. Du kan finde sønner efter en bestemt tyr, eller hvilke tyre han er morfar til

Hvad betyder avlsværditallene?
Har du nogensinde spekuleret på, hvad indekserne reelt betyder for eksempelvis ydelse i kilo, insemineringsperiode i dage eller kropsdybde i point?

Alle indekser er udtrykt på en standardiserede skala med et gennemsnit på 100 (0 for NTM) og en spredning på 10. Det gør det nemt at bedømme, om et givet dyr avlsmæssigt er ringere (<100) eller bedre (> 100) end gennemsnittet af racen. Hvis det har høje indekser, kan man også se, om dyret er blandt de bedste (avlsværdi> 110) eller blandt de allerbedste (> 120) i racen.

Men hvad kan man egentlig forvente i praksis af døtrene efter en given tyr? Nu er der en ny funktion på siden "NAV søgning på tyre", hvor man kan se den forventede gennemsnitlige effekt af en tyr i forhold til gennemsnittet af racen som helhed.

I første omgang omregnes fra indeks til forventet effekt (tyrens effekt og racegennemsnit) for eksteriøregenskaber, temperament og klovsundhed udtrykt på tværs af tre laktationer. Tallene kan ses på nordisk plan, eller på landeniveau (figur 2). For at få den forventede effekt på en gennemsnitlig datter efter en given tyr, skal tyrens effekt lægges til gennemsnittet for racen.

Som et eksempel er i tabel 1 vist effekten af to svenske tyre for pattetykkelse. Tyrene har en forskel på 5 indeksenheder, og det svarer til en gennemsnitlig forskel på 0,27 kåringspoint for pattetykkelse. Skalaen er den der anvendes af afkomsinspektørerne.

Tyr	Effekt / indeksenhed	Indeks for pattetykkelse	Tyrens effekt (Værdi per indeksenhed * afvigelse for 100 i indeks for pattetykkelse)	Racegennemsnit	Gennemsnitlig kåring for døtre
VR Buckarby	0.05328	101	+0.05328	5.078	5.13
VR Gobel	0.05328	96	-0.21312	5.078	4.86

I løbet af 2015 vil der blive tilføjet flere egenskaber. Ideen med denne funktion er at give et klart billede af, hvad indekser betyder i praksis. Forhåbentlig kan det også føre til en mere overvejet anvendelse af indekser, baseret på en bedre forståelse af værdien i praksis.

Du kan finde siden "NAV søgning på tyre" på (http://www.nordicebv.info)

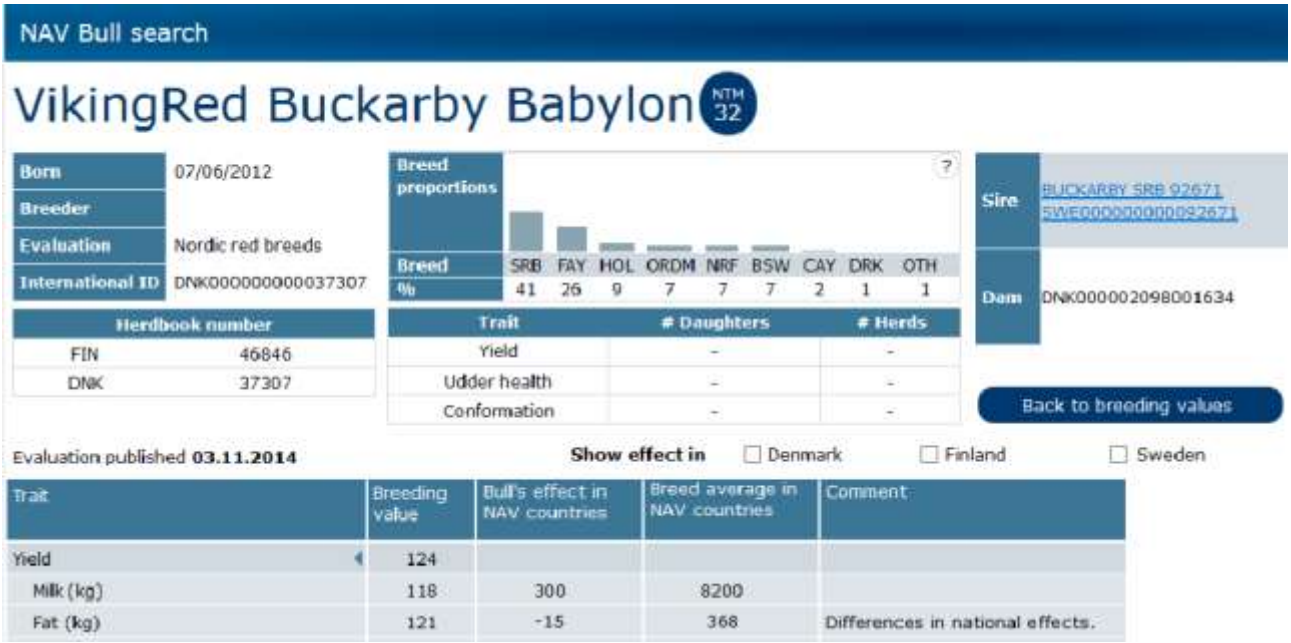

Figur 2. Præsentation af effekt af tyrenes indekser på siden "NAV søgning på, tyre" (bemærk at tallene er fiktive).